

ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรม (การทำดับหญ้าคา)

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ นายประดิษฐ์ อาบสุวรรณ

เกิดเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๖ อายุ ๗๓ ปี

ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ ๘๕ หมู่ที่ ๒ ตำบลโคกเจริญ อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ

เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๕-๗๖๗๑๖๑๘

ความเชี่ยวชาญ

มีความรู้ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านหัตถกรรม คือ การทำสิ่งประดิษฐ์จากหญ้าคา เพื่อสร้างสิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากรธรรมชาติภายในท้องถิ่นและการนำทรัพยากรธรรมชาติภายในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น และจากการที่ได้ศึกษาคุณสมบัติของไม้ไผ่แต่ละประเภท มีผลทำให้รู้ข้อมูลของไม้ไผ่ ไม้ไผ่เป็นไม้ยืนต้น และมีคุณสมบัติเป็นไม้ที่เหนียวและมีความแข็งแรง และได้นำไม้ไผ่รวก มีลักษณะกลม เล็ก เรียว และยาว ลำต้นมักจะ “ตัน” หรือมีรูขนาดเล็กมากตรงกลาง ซึ่งต่างจากไม้ชนิดอื่น ที่มีมักจะกลวง ทำให้มีขนาดแข็งแรงและเหนียวเป็นพิเศษ ขนาดเส้นศูนย์กลางโดยทั่วไปประมาณ ๒ - ๕ เซนติเมตร ซึ่งสามารถนำไปประดิษฐ์เป็นไม้ไผ่สำหรับถักทอโพหญ้า จึงได้คิดนำทรัพยากรธรรมชาติภายในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์และทำให้มีคุณค่ามากขึ้น โดยจากการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ใบหญ้าคา นิยมนำมาไฟเป็น “ดับหญ้าคา” สำหรับมุงหลังคาบ้านพัก กระท่อม หรือร้านอาหาร ข้อดีคือระบายความร้อนได้ดีเยี่ยมทำให้ภายในอาคารเย็นสบาย

วัสดุและอุปกรณ์

๑. หน้าคาแห้ง เลือกหญ้าคาที่แก่จัด (จะมีใบสีเหลืองน้ำตาล)นำมาตากแดดให้แห้งสนิท เพื่อป้องกันเชื้อราและความชื้น

๒. ไม้แกนหรือไม้ไผ่รวก (ไม้ดับ) มักใช้ไม้ไผ่รวกเพราะมีขนาดลำเล็ก ตรง ตัน ยาวประมาณ ๑ - ๑.๕ เมตร (ตามความกว้างต้องการ)

๓. เชือกปอฝาง

๔. มีด

๕. น้ำสำหรับพรมหญ้าคาให้นิ่มลงเล็กน้อยก่อนทำ (ช่วยให้หญ้าคาไม่หักเวลาพับ)

/ขึ้นตอน...

ขั้นตอนการทำ (วิธีถัก)

๑. การเตรียมหญ้า นำหญ้าคาที่แห้งแล้วมาสวดเศษงอก พรมน้ำเล็กน้อยเพื่อใบหญ้าเหนียวนุ่มไม่เปราะหักง่ายขณะพับ

๒. การวางแกน วางไม้ไผ่ (ไม้แกน) ไว้บนโต๊ะหรือพื้นที่ถนัด และมีอีกไม้เอาไว้กั้นกลางระหว่างแกนกลาง จะสะดวกต่อการมัดมากขึ้น

๓. การสอดหญ้า

- หยิบหญ้าคาขึ้นมาหนึ่งกำเล็ก (ประมาณความหนาที่ต้องการ)

- วางใต้ไม้แกน โดยให้ส่วนโคนหญ้าอยู่ด้านหนึ่ง และส่วนปลายยาวอยู่อีกด้านหนึ่ง

๔. การพับ พับส่วนโคนหญ้าคาให้ตกลงกลับมาทักไม้แกน เพื่อให้ไม้แกนอยู่กึ่งกลางรอยพับ

๕. การมัด (หัวใจหลัก)

- ใช้เชือกมัดหญ้ากำนั้นเข้ากับไม้แกนให้แน่น วิธีนิยมคือ “ร้อยแบบงูกินหาง” มัดไปเรื่อย ๆ จนสุดความยาวไม้

ผลงาน/รางวัลที่ได้รับ

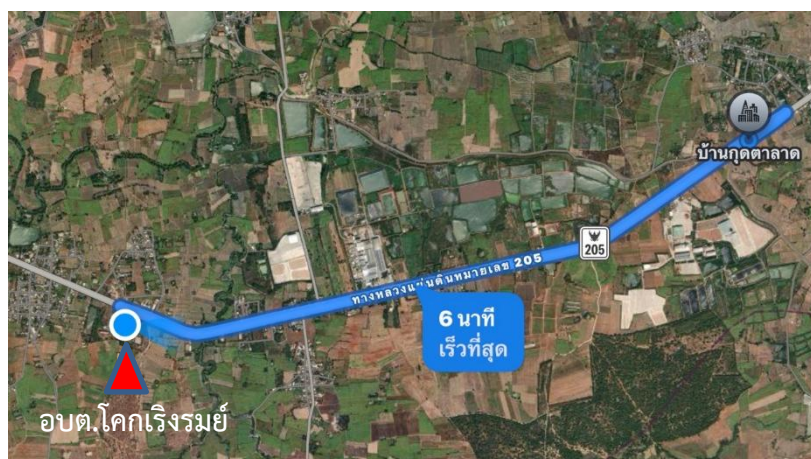
๑. ได้เป็นวิทยากรให้กับชุมชน

๒. พัฒนาชุมชนได้นำไปเป็นสินค้าโอท็อปของตำบล

ลักษณะการถ่ายทอด

มีการฝึกหัดให้กับเยาวชนในหมู่บ้านและบุคคลที่ต้องการเรียนรู้ขั้นตอนการการทำสิ่งประดิษฐ์ ตับหญ้าคา โดยให้คำแนะนำปรึกษาทุกขั้นตอนของการทำสิ่งประดิษฐ์ตับหญ้าคา เพื่อให้ภูมิปัญญาสาขานี้ยังคงอยู่สืบไป

แผนที่เดินทาง

ผลงานของนายประดิษฐ์ ออบสุวรรณ
การทำตบหญ้าคา

การตากหญ้าคา

วิธีการถักไฟหญ้าคา

ตบหญ้าคาที่สำเร็จ